

HOLMI

XVI. évfolyam 10. szám

2004. október

Szerkeszti: Réz Pál (főszerkesztő),
Radnóti Sándor (bírálat), Várady Szabolcs (vers), Závada Pál (széppróza),
Fodor Géza, Szalai Júlia, Voszka Éva

Szerkesztőbizottság: Bodor Ádám, Dávidházi Péter, Domokos Mátyás,
Göncz Árpád, Kocsis Zoltán, Lator László,
Ludassy Mária, Nádasdy Ádám, Rakovszky Zsuzsa.
Tördelőszerkesztő: Környei Anikó. A szöveget gondozta: Zsarnay Erzsébet

TARTALOM

- Rába György*: Szélkakas • 1187
Haditudósító • 1188
De senectute • 1188
- Horváth Elemér*: levél new yorkba • 1189
hallucináció • 1189
brecht halála • 1190
josephus • 1190
- Spiró György*: Fogság (*Részlet*) • 1191
- Berniczky Éva*: Titkos imágó • 1211
- Vaderna Gábor*: Egy csók és más semmi (Berzsenyi Dániel
1810-es pesti kirándulása) • 1217
- Beke József*: Zrínyi állatai • 1234
- Kőrizs Imre*: Ut pictura poesis • 1242
Ez az egész • 1242
- Vladimir Nabokov*: Szalondráma 1945-ből (*M. Nagy Miklós*
fordítása) • 1244
- Kardos Eszter*: Janus • 1252
- Tandori Dezső*: Akár • 1269
„A boldog Hamlet” • 1274
- Ullmann Tamás*: Az örök visszatérés imperatívusza • 1275
- Darányi Sándor*: Ketten • 1286
- Bratka László*: Födélzeti cicókölyök • 1287
Volt két ikerfivér... • 1288
Értékvesztés • 1289
Archetípusok éjszakája • 1290

- Fisli Éva:* NYERSfordítás (32-es Browning
Róbert: Az exnőm) • 1291
William Shakespeare: Négy szonett (Szabó T. Anna
fordításai) • 1292
Szabó T. Anna: Lehetne ma • 1294
Lenni a mindent • 1295

FIGYELŐ

- Lator László:* Figyelni (Szabó T. Anna: Rögzített
mozgás) • 1296
Szabó T. Anna: „Megfakult melódiák” (Vadász Géza:
A legfőbb tudomány) • 1299
Bán Zoltán András: Lovagok egymás közt (Krúdy Gyula:
Bródy Sándor vagy A nap lovagja) • 1301
Kocsis Zoltán: Dohnányi Dohnányit játszik (Dohnányi
plays Dohnányi) • 1304
Havasréti József: Széteső dichotómiák (Klanczay Júlia–
Sasvári Edit [szerk.]: Törvénytelen
avantgárd. Galántai György
balatonboglári kápolna-
műterme 1970–1973) • 1309

Megjelenik havonta. Felelős kiadó: Réz Pál. Vörösmarty Társaság
Levélcím: HOLMI c/o Réz Pál, 1137 Budapest, Jászai Mari tér 4/A
Terjeszti a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt. és a regionális részvénytársaságok
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág
Előfizethető közvetlenül a postai kézbesítőknél, az ország bármely postáján,
Budapesten a Hírlap Ügyfélszolgálati Irodákban és a Központi Hírlap Centrumnál
(Bp. VIII., Orczy tér 1. Tel.: 06 1/477-6300; postacím: Bp. 1900)
További információ: 06 80/444-444; hirlapelofizetes@posta.hu
Előfizethető még postai utalványon Závada Pál címén (1092 Budapest, Ráday u. 11–13.)
Előfizetési díj fél évre 1500, egy évre 3000 forint, külföldön \$35.00, illetve \$70.00
Nyomtatta az ADUPRINT Kft. Vezető: Tóth Béláné

Rába György

SZÉLKAHAS

A tetőn odafönn
nem járkál senki sem
ott rám nem is köszön
se holt se eleven
nem hangzik jó napot
se a jó éjszakát
nem kérdi ki vagyok
vetélytárs vagy barát
ha felhördül a szél
goromba északi
velem ő sem beszél
csak dühét önti ki
csak dönget csak csupál
hogyan csikorgok bele
nincs ellenállni már
erőm szemernyi se
forduljon az idő
ezért imádkozom
délről roppant tüdő
fordít is posztomon
bár jobbról balra pörget
se nyugat se kelet
helyemről le se dönthet
amíg recseghetek
és amikor dereng
fölharsan odalent
éles *kukorikú*
félre gond félre bú
a hangtulajdonosnak
ez a szózat elég-e
a vasból való létre

HADITUDÓSÍTÓ

Minden író haditudósító
egy düledékké perzselt városból
küldözgeti bajkiáltó távmondatait
a remény elszenesedett falai közül
emberalakban futkározó fáklyákról
égő otthonok fényénél olvas
kocsihúzója tetemén pihenteti fejét
körötte csoportképeken taposnak
széttépett öröklétet ki rakosgatna össze
jobb híján kordéba csimpaszkodnak a vének
de a kulik már nem veszik föl a hámot
az áhított pénz értéktelen
minden sarkon ateista imádkozik
föltámadó szél mondja rá az áment
nincs ideje már a megbánásnak
a vágy tegnapi tárgya mára
csitíthatatlan hahotára gerjeszt
elhamvadtak a történetek is
elhomályosultak az erkölcs fogalmai
segédcsapatot indítani fölösleges
ám jöjjön kereső kutya érte nem kár
a kisdedeket régésznek neveljék

DE SENECTUTE

Mikor az ember menthetetlenül öreg
olyan mint egy óceáni korallsziget
meszesedő gesztusokból még épül egyre
de többé mégse nő más földrészekkel össze
s bár önmaga párját ritkító fauna flóra
csak belakatlan tengermoraj beszél róla

Horváth Elemér

LEVÉL NEW YORKBA

végül is nem engedted meg nekem
hogy szeresselek olyan egyszerűen
vagy talán olyan hétköznapian
hogy meghatározzam velem magam
asszonyt élettársat és szeretőt
a szomszédok s ország-világ előtt
úgy érzem lefokoztál valahogy
nem asszonyod csupán múzsád vagyok
de így is köszönöm a verseket
tudom mennyire fontosak neked
te 70 évesen is csak gyerek
a vájtfülűek egyike-másika
úgy véli nem hervadnak el soha
én nem értek hozzájuk annyira

HALLUCINÁCIÓ

a valóság hallucináció
nincsen 2. világháború
következésképp kommunizmus sem
nem sokkal az érettségid után
feleségem lettél se egyetem
se egyéb nagymenős ambíció
nem állt utunkba apám üzlete
kitűnően eltartott bennünket
háromszor szültél 2 lány 1 fiú
(az országos átlag körülbelül)
kisebbik lányunk tehetségesebb
mint én voltam 18 évesen
radnóti miklós pesti lapjában
megjelentek az első versei

BRECHT HALÁLA

még ő sem bírta ki amerikát
ő az emberi méltóság híve
és minden hatalom kritikusa
de csak akkor jött rá hogy tévedett
miután hazatért az új romok
s a régi varjak tudatták vele
amit már zsigereiből tudott
bankbetétjét a tőle megszokott
józansággal svájcban helyezte el
s útra készen tartotta bőröndjét
bár tudta többé nem fog menni már
írt még néhány rövid szívszorító
verset apró köznapi dolgokról
ember költő marék otthoni por

JOSEPHUS

a zsidóságot nem tagadta meg
de jeruzsálemből elege volt
mint régi heves önmagából is
a diaszpóra nem volt idegen
babilontól az új babilonig
hosszú komoly s értékes hagyomány
s a zsoltár zengőbb mint jeremiás
és mindent megfontolva józanul
a római civitas szabadabb
mint a gettó s a rezerváció
hősködni nem volt kedve sohasem
csak írt s vigyázott érdekeire
s ami kegyet az udvartól kapott
visszaadta a zelótáknak is